
Gembarzewskiego Bronisława

Dzielnice: Rembertów

Osiedla:

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1961

Opis

Bronisław Gembarzewski herbu Habdank (1872-1941) - historyk wojskowości, muzeolog. Pochodził z Petersburga, kształcił się w Carskim Siole a następnie w rodzinnym mieście studiował malarstwo w Akademii Sztuk Pięknych. Swe umiejętności kształcił również pod kierunkiem Wojciecha Gersona w Conservatoire National des Arts et Metiers w Paryżu, jednak jako artysta (głównie malował pejzaże) nie spotkał się z uznaniem krytyki. Wówczas to zainteresował się dogłębnie militarystką - doceniono ten fakt i jego znajomość sztuki, powierzając uporządkowanie zbiorów Muzeum Narodowego Polskiego w Rapperswilu. Swoją pierwszą publikację - "Zabytki wojskowe polskie" - ogłosił w latach 1894-96, w 1903 roku wydał "Wojsko polskie. Królestwo Polskie. 1815-1830" a dwa lata później jej kontynuację zatytułowaną "Wojsko polskie. Księstwo Warszawskie. 1807-1814". Podczas I wojny światowej służył w armii Imperium Rosyjskiego w randze kapitana wojsk saperskich, jednak już w 1915 roku znalazł się w Warszawie, gdzie zajął się opieką nad gmachami państwowymi. W latach 1916-1936 pełnił obowiązki dyrektora Muzeum Narodowego a w 1920 roku został równolegle dyrektorem utworzonego właśnie Muzeum Wojska. Należał do licznych towarzystw (m.in. Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości czy Towarzystwa Naukowego Warszawskiego), w latach 1919-1927 służył w szeregach WP (przeniesiony w stan spoczynku w randze pułkownika saperów). W trakcie swojej działalności muzealniczej zinwentaryzował zbiory Muzeum Wojska z XVIII i połowy XIX w., opracował bibliografię historii wojskowości w Polsce, zainicjował również badania nad dziejami munduru, wykonując kilkadziesiąt tysięcy rysunków części ubrań wojskowych z czasów Księstwa Warszawskiego. W 1926 roku opublikował pracę "Muzeum Narodowe w Warszawie" a trzy lata później - "Muzeum Wojska", jednak dziełem jego życia stał się "Żołnierz polski. Ubiór, uzbrojenie i oporządzenie wojska polskiego od XI wieku do 1831 roku" opublikowany w czterech tomach już po jego śmierci. Podczas okupacji hitlerowskiej zorganizował akcję ratowania zbiorów muzealnych. Zmarł w stolicy.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski, kwatera 22, rząd I, miejsce 23.

Upamiętnienia:

Al. Jerozolimskie 3 - gmach Muzeum Wojska Polskiego - tablica (odsłonięcie - rok 1985).

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 1961.11.24. Wcześniej nazywała się Unii Lubelskiej.
